

Bozyazı Kıyıları

AKD047
İzlenmesi Gerekli
Aynı (0)

© Cüneyt Öğütüzün

Yüzölçümü : 2148 ha
Boylam : 33,08°D
Enlem : 36,09°K
Koruma Statüleri : Doğal sit alanı

Yükseklik : 0 m - 330 m
İl(ler) : Mersin
İlçe(ler) : Bozyazı

- **Alanın Tanımı:** ÖDA, Mersin'in Bozyazı ilçesinin hemen doğusunda bulunan Kızıllıman Burnu ve çevresindeki kıyı şeridini kapsar. Türkiye'nin en güney ucu olan Anamur Burnu'nun doğusunda yer alır. Batıda Bozyazı'nın tarım alanları, doğuda ise Karahamur Deresi'nin denize döküldüğü yer ile sınırlanır. Sırtını kuzeyindeki Toros Dağları'nın yükseltilerine dayanmış olan ÖDA, önemini doğal kıyı habitatlarından almaktadır.
- **Habitatlar:** Kıyıya yakın kesimlerinde Akdeniz'e özgü maki toplulukları barındıran alanın kuzeyi kızılçam (*Pinus brutia*), ardiç (*Juniperus excelsa*) ve göknar (*Abies cilicica*) karışık ormanlarına sahiptir. Kıyıları genellikle sarp kayalıklı ve önemli sayıda deniz mağaraları barındırır. Bu mağaralar bölgede Akdeniz foklarının barınması ve üremesi için son derece önemlidir.
- **Türler:** Bozyazı kıyıları nesli dünya ölçeğinde tehlike altında olan Akdeniz fokunun (*Monachus monachus*) görüldüğü önemli alanlardan biridir. Batı Mersin (Dağlık Taşeli) sahillerinde Türkiye'de bilinen en kalabalık ve üreyen yerleşik koloninin bir bölümü bu alanı yoğun olarak kullanmaktadır.
Alanda ÖDA kriterlerini sağlamamakla beraber yine kayalık kıyılarda tepeli karabatak (*Phalacrocorax aristotelis desmarestii*) yaşamaktadır.
- **Alan Kullanımı:** Alanda tarım, balıkçılık, ancılık, hayvancılık, turizm ve az miktarda orman işçiliği yapılır. Sebze ve muz yetiştiriciliği sera tarımcılığının ana öğeleridir. Küçükbaş ve büyükbaş hayvancılık ise az miktarda yapılmaktadır. Alanda turizm etkinlikleri günümüzde hareketlenmeye başlamıştır. Bölge özellikle yerli turistlerin ziyaret ettiği bir alandır. Alanın özellikle kuzeyindeki orman alanlarında orman işçiliği de yaygındır.
- **Tehditler:** ÖDA için en önemli tehdit yasadışı ve aşırı trol avcılığıdır. Eskisine göre azalmakla birlikte patlayıcılarla yapılan yasadışı balık avcılığı doğal hayata karşı diğer bir tehdit unsurdur. Bozyazı turizm açısından gelişmek isteyen bir ilçedir. Bu nedenle yapılan ikinci konutların sayısı artmaktadır. Son yıllarda turizm yatırımcılarının bölgede büyük yatırım baskısı oluşturması özellikle fokların bulunduğu, doğallığını korumuş kıyı alanlarının olumsuz etkileyecektir. Bunun yanı sıra hayvancılığın yaygın olduğu alanlarda belirli dönemlerde otlatma baskısı

görülmü.

- **Koruma Çalışmaları:** Sualtı Araştırmaları Derneği Akdeniz Foku Araştırma Grubu (SAD-AFAG) ve ODTÜ Deniz Bilimleri Enstitüsü (DBE) uzun yıllardır deniz ve kıyı alanlarını izleme ve koruma çalışmaları yürütmektedir. Nesli tehlike altında olan Akdeniz fokuna odaklanan çalışmalar deniz ve kıyı ekosisteminin bir bütün olarak korunmasını hedeflemektedir. ODTÜ-DBE ve SAD-AFAG işbirliği ile 1999 yılında alandaki Kızıllıman Burnu kıyılarında bir balıkçılığa kapalı alan (BKA) önerilmiş ve bu balıkların da mutabakatı ile Tarım Bakanlığı tarafından onaylanarak Su Ürünleri Sirküleri'nde yayınlanmıştır. Daha sonra SAD-AFAG ODTÜ-DBE ile işbirliği içinde, UNDP-GEF destekli bir araştırma ve koruma projesi gerçekleştirmiş ve Kızıllıman'daki BKA içinde balık stokları araştırılarak özellikle balık boyu koruma öncesi ve sonrası mukayesesi yapılmıştır. Bu çalışma ile yıpranmış deniz ekosistemlerinin bu tip küçük ölçekteki BKA'lar ile tekrar toparlanmasının mümkün olduğu ispatlanmıştır.
Alan orfoz (*E. marginatus*) ve lagos (*E. caninus*) balığının dağılımı yaptığı önemli bir alandır. SAD-AFAG, 2002 yılında Su Ürünleri Sirküleri toplantılarında Akdeniz'de azalmış olan bentik balıklardan orfoz ve lagos balıklarının her türlü zıpkınla avcılığının yasaklanarak korunmalarını teklif etmiştir. Bu teklif kabul edilerek o tarihten bu yana sirkülerde yer almıştır. Ayrıca SAD-AFAG Bozyazı temsilciliği alanda fok gözlemleri yapmakta ve FokData veri tabanına aktarmaktadır.

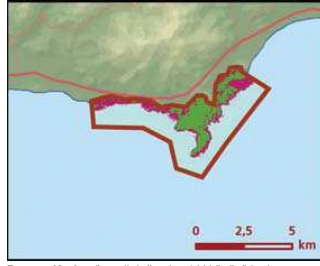
■ **Yerli İlgili Sahipleri**

Mersin Vahitliği; Bozyazı Kaymakamlığı; Bozyazı Belediyesi; ODTÜ Deniz Bilimleri Enstitüsü; Su Altı Araştırmaları Derneği Akdeniz Foku Araştırma Grubu Bozyazı Temsilciliği; Bozyazı Su Ürünleri Kooperatifi.

■ **Burcu Meltem Arık, Cem Orkun Kırac**

Bozyazi Kıyılar önemli doğa alanı topografya haritası

Bozyazi Kıyılar önemli doğa alanı bitki örtüsü haritası

Takson Adı	E	TE	Kırmızı Liste		Popülasyon Büyüklüğü	ÖDA Kriteri
			K	B		
 <i>Monachus monachus</i>	0	0	CR	(CR)	Var	A1, C1
<i>Monachus monachus</i> - Doğu Akdeniz	0	0	CR	(CR)	Var	B1, C1

Phytolacca leucophracta © Cem Örkün Kırac